

ČS. SIGNÁLNÍ PISTOLE MEZI VÁLKAMI (4) SIGNÁLNÍ PISTOLE VZ. 30 ČZ

Ing. Jiří FENCL

Signální pistole vz. 28 byla výchozím modelem pro vývoj pistole vz. 30 téhož výrobce, tj. ČZ Strakonice. Popudem pro vznik nové signální pistole byly požadavky armády: a) přechod na menší ráži 26,5 mm z důvodů veliké hmotnosti a rozměrů pistole vz. 28 a jejího špatného držení (i oběma

věh. Hlavní části jsou hlaveň, tělo zbraně s rukojetí, závěr, spoušťové ústrojí a vyťahovač.

Hlaveň s hladkým vývrtem je našroubována v objímce těla zbraně. Proti pootočení ji jistí pojistný ozub vyťahovače, který zapadá do odpovídajícího výřezu hlavně. Pod válcovou

upevněn k tělu zbraně čepem, kolem kterého se při otevírání odklápí vpravo. Tvoří jej vlastní blok (kotouč) závěru s úchopem (rukojetí), západka závěru s pružinou a šroubovým čepem, úderník s pružinou a uzávěrkou. Odpružená západka je jednoramenná páka, otočně upevněná ke kotouči závěru šroubovým čepem. Uprostřed má ozub, který při uzavření závěru zapadne do vybrání těla pistole a brání samovolnému otevření závěru. Západka je pod tlakem pružiny. Úderník je uložen v kotouči závěru a je tlačěn dozadu pružinou úderníku, která je s ním pevně spojena. Uzávěrka se dvěma lištami vede a přidržuje úderník. (V tabulce rozložených částí je úderník se zápalníkem označen jako zápalník.)

Spoušťové ústrojí se skládá z kohoutu, bicí pružiny a spouště s pružinou spouště. Kohout je uložen v těle zbraně na mohutném příčném čepu. Dozadu vybíhá nahoře v palečník, dole v rameno, o které se opírá konec bicí pružiny. Na spodní části kohoutu jsou dva ozuby: vrchní ozub zabírá se spouští ve spuštěné poloze, za spodní ozub zapadáva spoušť při napnutém kohoutu nebo se jím při spuštění při otevřeném závěru zachytí kohout o výčnělek zadní střední části spouště. Bicí pružina je navlečena na kohoutu, zadním koncem se opírá o tělo pistole, předním o rameno kohoutu. Spoušťová pružina je pevně spojena se spouští.

Vyťahovač sestává ze segmentu s pouzdem a kolíkem, opěrného kolíku s opěrkou pružiny a tlačítka. Vespod ve výčnělku je otvor pro pouzdro, spojené se segmentem kolíkem vyťahovače. Opěrný kolík vyťahovače prochází otvory v pouzdru, kde se

Signální pistole vz. 30

Zbraň s nataženým kohoutem a otevřeným závěrem

rukama) a extrémního zpětného rázu, b) rozebírání zbraně bez nástrojů. Konstrukteřem pistole vz. 30 byl František Myška a zbraň byla zavedena do výzbroje pozemních sil čs. armády v roce 1931. Vývojovým mezistupněm pravděpodobně byla zbraň, která už má všechny konstrukční rysy pistole vz. 30, ale její sklon rukojetí je větší než u pistole vz. 28 a menší než u pistole vz. 30. Existenci této zbraně dokazují fotografie, autor o ní však nezjistil nic bližšího.

SIGNÁLNÍ PISTOLE VZ. 30 (ČZ)

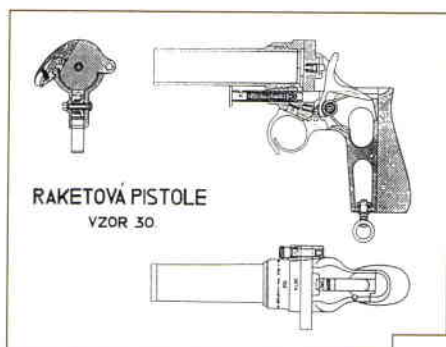
Jde o jednoramennou zbraň k vystřelování signálních nábojů. Má pevnou hlaveň ráže 26,5 mm s hladkým vývrtem a stranou odklopný deskový zá-

části je tělo zploštěno a vybráno pro spoušťové zařízení. Dutina spuštědla je zakryta z levé strany příklopem. Spoušť je chráněna polovičním lučím. Dozadu dolů vybíhá tělo v rukojetí, chráněnou pažbičkou (použití název z předpisu): obě střeňky jsou vytvarovány v jednom celku a nasunuty na rukojetí zezadu. Pažbičky byly zpočátku dřevěné, asi od roku 1938 z textoplastu. V levé střeňce je vsazena destička, sloužící k vyznačení uživatelského útvaru. Je to současně matice pro fixační šroubek, zašroubovaný z pravé strany. Na spodku rukojetí je otočný kroužek na šňůru.

Závěr ve tvaru plochého kotouče je

o něj opírá pružina vyťahovače s opěrkou.

Exemplář pistole vz. 30 z HÚ AČR v Praze nese na objímce hlavně nahoře, kolmo na osu hlavně, nápis ČESKÁ ZBROJOVKA AKC. SPOL. V PRAZE, pod ním (směrem dozadu) výrobní číslo 14107 a pod ním označení

Vz. 30. Na zámkové desce vlevo nahoře je přejímací značka čs. armády E11 lev 37.

OBSLUHA PISTOLE (PODLE PŘEDPISU)

Pistole se uchopí pravou rukou za rukojeť tak, aby ukazovák zůstal natažen po pravé straně těla pistole, a palcem se napne kohout. Levou rukou se přitlačí západka k úchopu (rukojeti) závěru a závěr se odklopí vpravo. Do hlavně se vloží signální náboj, až okraj nábojnice zapadne do vybrání v segmentu vyťahovače (při vkládání náboje se doporučuje sklonit pistoli ústím hlavně dolů). Pak se závěr uzavře otočením kohoute závěru vlevo, až západka zaklapne. Stisknutím spouště se uvolní kohout a ten je vržen silou stlačené bicí pružiny na úderník. Zápalník přenese úder kohoutu na zápalku a odpálí náboj.

Střelba se provádí zpravidla pod úhlem asi 70°, přičemž ruka s pistolí musí být dostatečně napnutá, tedy nikoliv ohnuta v lokti. Je zakázáno držet při střelbě pistolí také druhou (levou) rukou! Při střelbě ze signální pistole musí mít střelec na hlavě přilbu. Nábojnice dýmových signálních nábojů, která je nejdelší, vyčnívá vpředu z ústí. To však není střelbě na závađu. Z pistole lze vystřelovat také signální náboje s papírovou nábojnicí stejně dlouhou, jako je mosazná nábojnice pro dýmové signální náboje. Vyčnívající konec papírové nábojnice je při výstřelu roztrhán na kousky, které neohrožují střelce ani okolí.

Po výstřelu se napne kohout, otevře závěr a pistole se zvedne ústím nahoru. Nábojnice zpravidla sama vypadne

z hlavně. Nestane-li se tak, použije se vyťahovač. Ukazovákem levé ruky se stlačí vyťahovač prudším pohybem dozadu, čímž se nábojnice povystrčí z hlavně.

Signální pistole vz. 30 nemá žádnou pojistku. Střelec ale může zbraň pojistit proti nahodilému výstřelu tak, že po zasunutí signálního náboje do hlavně přidrží palcem pravé ruky kohout za palečnick, stiskne spoušť a pozvolna uvede kohout do spuštěné polohy; pak teprve uzavře závěr. Při takto spuštěném kohoutu je pistole dokonale zajištěna. Ani náhodný úder na kohout nemůže způsobit výstřel.

Pistole se rozebírá jen k čištění po střelbě nebo k prohlídce. Rozebírání se provádí bez nástrojů, při rozebírání nesmí být užíváno násilí: všechny součásti lze lehce vyjmout, postupuje-li se podle předpisu.

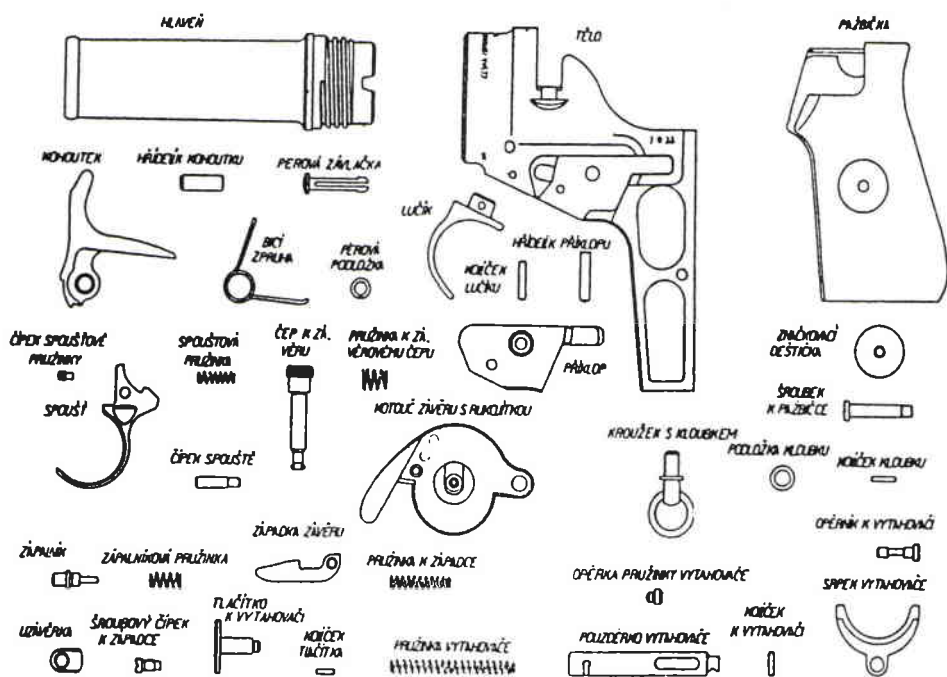
Otevře se závěr. Závěrový čep se

do levé ruky tak, aby ukazovák spočinul na tlačítku vyťahovače. Tlakem se zasune vyťahovač dozadu, až pojistný ozub segmentu vyťahovače vyjde ze zářezu hlavně. Pravou rukou se pak hlaveň lehce vyšroubuje. Po vyšroubování hlavně lze otočit tlačítko vyťahovače a vyjmout vyťahovač společně s pružinou a opěrkou. Po vyjmutí tlačítka s pružinou a opěrkou je možno vyjmout z pravé strany těla pistole opěrný kolík. Pouzdro se segmentem se vysune po vyjmutí kohoutu, tj. demontáží spoušťového ústrojí. Tlačítko se nasadí důlkem na vyčnívající konec pérové závlačky a závlačka se vytlačí tak, aby se dal příklop lehce otevřít. Pak se vysune čep kohoutu s pérovou závlačkou a kohout i s bicí pružinou se lehce vyjme. Vyťahovač se vysune dozadu. Jako poslední se demontuje spoušť. Skládání pistole probíhá v opačném pořadí.

Pistole vz. 30 se skládá z pouhých 36 jednoduchých součástí. Kovové díly jsou černěny nebo napouštěny, ořechová pažbička je voskována nebo leštěna.

(Pokračování)

Seznam součástí „raketové“ pistole ráže 26,5 mm (pěchotní) - z návodu k obsluze

stlačí dozadu, až vystoupí jeho konec ze zářezu zadního výčnělku, čep se pootočí o 90° a vyjme se i s pružinou. Po vyjmutí čepu lze lehce vyjmout závěr. Úderník se zatlačí do závěru (k zatlačení lze užít konce bicí pružiny), až vystoupí z uzávěrky. Uzávěrka se pak lehce vyjme rukou. Pistole se uchopí

Technická data signální pistole vz. 30

ráže	26,5 mm
celková délka	225 mm
celková výška	150 mm
celková šířka	70 mm
délka hlavně	128,5 mm
hmotnost zbraně	1,02 kg